

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w SŁUPSKU**

**Informacja Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Słupsku
o stanie bezpieczeństwa sanitarnego na terenie
Powiatu Słupskiego w 2019 roku**

o stanie bezpieczeństwa sanitarnego na terenie Powiatu Słupskiego w 2019 roku

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupsku zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z dnia 14 marca 1985 roku (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 59 ze zm.), realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami: higieny środowiska, higieny pracy w zakładach pracy, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji, warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych, higieniczno-sanitarnymi jakie winien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne. Sprawowanie nadzoru w wyżej wymienionym zakresie jest podejmowane w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym zakaźnych i zawodowych. Istotnym elementem działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej stanowią przedsięwzięcia z zakresu edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Mają one na celu realizację krajowej i unijnej polityki prozdrowotnej opartej na identyfikacji zagrożeń i podejmowaniu profilaktycznych i naprawczych działań.

W ramach identyfikowania różnorodnych zagrożeń zdrowotnych dla społeczności lokalnej Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupsku jest włączony do funkcjonujących centralnych systemów monitorowania sytuacji epidemiologicznej w skali krajowej i unijnej, które są realizowane poprzez prowadzenie:

- monitoringu jakości wody do spożycia;
- monitoringu jakości wody w kąpieliskach, miejscach wykorzystywanych do kąpieli i w pływalniach;
- systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt – RASFF;
- systemu informowania o kosmetykach i substancjach chemicznych – RAPEX;
- system monitorowania i ostrzegania o dopalaczach – SMIOD;
- systemu rejestracji chorób zawodowych;
- elektroniczne rejestry chorób zakaźnych/zakażeń;
- Elektroniczny System Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek – ESNDS(e-szczepionka);
- System Monitorowania Zagrożeń (SMZ);
- System Rejestracji Wywiadów Epidemiologicznych – SRWE;
- Rejestr Ognisk Epidemicznych – ROE.

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA WYBRANYCH CHOROBY ZAKAŹNYCH

W 2019 r. nie odnotowano epidemicznego występowania chorób zakaźnych, zatem sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych w powiecie słupskim należy uznać za stabilną. Wzrost liczby zachorowań na niektóre choroby zakaźne, podobnie jak w latach biegłych miał charakter sezonowy lub był kontynuacją obserwowanych wcześniej wieloletnich trendów.

Tab. 1. Liczba zachorowań i zapadalność na wybrane choroby zakaźne na terenie powiatu słupskiego w latach 2018-2019.

Lp.	Jednostka chorobowa		2018		2019	
			Liczba zachorowań	Zapadalność	Liczba zachorowań	Zapadalność
1	Cholera		0	0,00	0	0,00
2	Dur brzuszny		0	0,00	0	0,00
3	Dury rzekome A, B, C		0	0,00	0	0,00
4	Salmonelloza	zatrucie pokarmowe	12	12,15	3	3,04
5		posocznica	0	0,00	0	0,00
6		inne zakażenie pozajelitowe	0	0,00	0	0,00
7	Czerwonka bakteryjna (szigelozja)		0	0,00	0	0,00
8	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez <i>E. coli</i> biegunkotwórczą	0	0,00	0	0,00
9		wywołane przez <i>E. coli</i> enterokrwtoczną (werotoksyczną)	0	0,00	0	0,00
10		wywołane przez <i>E. coli</i> inną i BNO	0	0,00	0	0,00
11		wywołane przez <i>Campylobacter</i>	0	0,00	0	0,00
12		wywołane przez <i>Yersinia enterocolitica</i> lub <i>pseudotuberculosis</i>	0	0,00	0	0,00
13		wywołane przez <i>Clostridioides difficile</i>	19	19,24	28	28,34
14		inne określone - <i>Campylobacter</i>	1	1,01	4	4,05
15		nieokreślone	0	0,00	0	0,00
16	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		0	0,00	0	0,00

17	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe (ogółem)	gronkowcowe	0	0,00	0	0,00
18		jadem kielbasianym (botulizm)	0	0,00	0	0,00
19		wywołane przez <i>Clostridium perfringens</i>	0	0,00	0	0,00
20		inne określone	0	0,00	0	0,00
21		nieokreślone	65	65,83	0	0,00
22	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe u dzieci do lat 2		0	0,00	0	0,00
23	Giardioza (lamblioza)		0	0,00	0	0,00
24	Kryptosporidioza		0	0,00	0	0,00
25	Wirusowe zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez rotawirusy	100	101,28	90	91,10
26		wywołane przez norowirusy	34	34,43	93	94,14
27		inne określone	17	17,22	8	8,10
28		nieokreślone	21	21,27	23	23,28
29	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		84	85,07	69	69,84
30	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	ogółem	193	195,47	145	146,77
31		w tym u dzieci do lat 2	48	48,61	37	37,45
32	Dżuma		0	0,00	0	0,00
33	Tularemia		0	0,00	0	0,00
34	Wąglik		0	0,00	0	0,00
35	Brucelloza: nowe zachorowania		0	0,00	0	0,00
36	Nosacizna		0	0,00	0	0,00
37	Leptospiroza		0	0,00	0	0,00
38	Jersinioza pozajelitowa		0	0,00	1	1,01
39	Mikobakteriozy - inne i BNO		0	0,00	1	1,01
40	Listerioza		0	0,00	1	1,01
41	Tężec	ogółem	0	0,00	0	0,00
42		noworodków	0	0,00	0	0,00
43	Blonica		0	0,00	0	0,00
44	Krzztusiec		5	5,06	5	5,06
45	Płonica (szkarlatyna)		25	25,32	37	37,45
46	Choroba meningokokowa, inwazyjna	ogółem	0	0,00	1	1,01
47		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	0	0,00	1	1,01
48		posocznica	0	0,00	0	0,00
49		inna określona i nieokreślona	0	0,00	0	0,00
50	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna	ogółem	19	19,24	17	17,21
51		róża	16	16,20	15	15,18
52		zespół wstrząsu toksycznego	1	1,01	0	0,00
53		gorączka połogowa	0	0,00	0	0,00
54		inna określona i nieokreślona	2	2,02	3	3,04
55	Legionelloza	choroba legionistów	1	1,01	0	0,00
56		gorączka Pontiac	0	0,00	0	0,00
57	Kila	wrodzona i noworodków	0	0,00	0	0,00
58		wczesna	1	1,01	2	2,02
59		późna	0	0,00	0	0,00
60		inne postacie kily i kila nieokreślona	0	0,00	0	0,00
61	Rzeżączka		0	0,00	3	3,04
62	Ziarnica weneryczna wywołana przez Chlamydie		0	0,00	0	0,00
63	Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie		1	1,01	0	0,00
64	Borelioza z Lyme		118	119,51	177	179,16
65	Ornitozy (zakażenia <i>Chlamydia psittaci</i>)		0	0,00	1	1,01

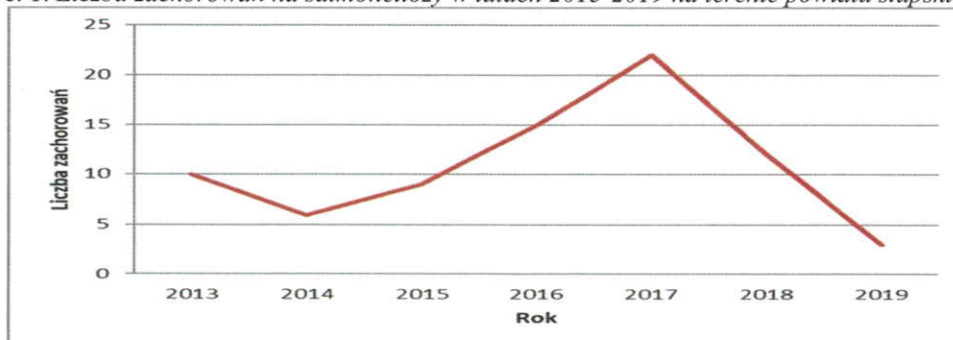
66	Dur wysypkowy		0	0,00	0	0,00
67	Gorączka Q		0	0,00	0	0,00
68	Gorączka plamista i inne riketsjozy		0	0,00	0	0,00
69	Poliomyelitis	wywołane dzikim wirusem	0	0	0	0,00
70		wyw. wirusem pochodzenia szczepionkowego	0	0,00	0	0,00
71	Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat		0	0,00	0	0,00
72	Encefalopatie gąbczaste	choroba Creutzfeldta-Jakoba (CJD)	0	0,00	0	0,00
73		wariant choroby Creutzfeldta-Jakoba (vCJD)	0	0,00	0	0,00
74		inne i nieokreślone	0	0,00	0	0,00
75	Wścieklizna		0	0,00	0	0,00
76	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień		19	19,24	28	28,34
77	Kleszczowe zapalenie mózgu		0	0,00	0	0,00
78	Inne wirusowe zapalenie mózgu	opryszczkowe	0	0,00	0	0,00
79		inne określone	0	0,00	0	0,00
80		nieokreślone	0	0,00	1	1,01
81		w innych chorobach objętych MZ-56	0	0,00	0	0,00
82	Wirusowe zapalenie opon mózgowych	enterowirusowe	1	1,01	0	0,00
83		opryszczkowe	0	0,00	0	0,00
84		inne określone i nieokreślone	1	1,01	0	0,00
85		w innych chorobach objętych MZ-56	0	0,00	0	0,00
86	Gorączka denga (klasyczna lub krwotoczna)		0	0,00	0	0,00
87	Gorączka zachodniego Nilu		0	0,00	0	0,00
88	Żółta gorączka		0	0,00	0	0,00
89	Wirusowe gorączki krwotoczne	Ebola, Marburg, Lassa	0	0,00	0	0,00
90		inna określona i nieokreślona	0	0,00	0	0,00
91	Choroba wywołana przez hantawirusy		0	0,00	0	0,00
92	Ospa wietrzna		365	369,67	467	472,70
93	Ospa prawdziwa		0	0,00	0	0,00
94	Odra		1	1,01	0	0,00
95	Różyczka		2	2,02	0	0,00
96	Pryszczyca		0	0,00	0	0,00
97	Wirusowe zapalenie wątroby	typu A	0	0,00	1	1,01
98		typu B - ostre	0	0,00	0	0,00
99		typu B - przewlekłe i BNO	11	11,14	5	5,06
100		typu C	13	13,17	10	10,12
101		typu B+C (zakażenie mieszane)	0	0,00	0	0,00
102		inne i nieokreślone	0	0,00	0	0,00
103	AIDS – Zespół nabytego upośledzenia odporności		0	0,00	1	1,01
104	Nowo wykryte zakażenia HIV		2	2,02	3	3,04
105	Świnka (nagminne zapalenie przyusznicy)		10	10,13	2	2,02
106	Malaria (zimnica)		0	0,00	0	0,00
107	Bąblowica (echinokokoza)		0	0,00	0	0,00
108	Wągrzyca (cysticerkoza)		0	0,00	0	0,00
109	Włośnica		0	0,00	0	0,00
110	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna	ogółem	7	7,09	17	17,21
111		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	1	1,01	4	4,05
112		posocznica	6	6,08	12	12,15
113		inna określona i nieokreślona	2	2,02	8	8,10
114	Zespół hemolityczno-mocznicy w przebiegu zak. <i>E. coli</i>		0	0,00	0	0,00

115	Choroba	ogółem	0	0,00	0	0,00
116	wywołana przez	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	0	0,00	0	0,00
117	<i>Haemophilus influenzae</i> ,	posocznica	0	0,00	0	0,00
118	inwazyjna ¹⁾	inna określona i nieokreślona	0	0,00	0	0,00
119	Bakteryjne	w innych chorobach objętych MZ-56	2	2,02	0	0,00
120	zapalenie	inne określone	0	0,00	0	0,00
121	opon mózgowych i/lub mózgu	inne, nieokreślone	1	1,01	1	1,01
122	Zapalenie opon mózgowych	inne i nieokreślone	1	1,01	0	0,00
123	Zapalenie mózgu	inne i nieokreślone	0	0,00	0	0,00
124	Grypa ptaków typu A/H5 lub A/H5N1 u ludzi		0	0,00	0	0,00
125	Zachorowania grypopodobne i ostre zakażenia dróg oddechowych (w tym grypa)		12660	12821,94	14010	14181,17
126	Wrodzone choroby wirusowe	różyczka wrodzona	0	0,00	0	0,00
127		inne określone i nieokreślone	0	0,00	0	0,00
128	Inne wrodzone zakażenia i choroby pasożytnicze	toksoplazmoza	0	0,00	0	0,00
129		listerioza	0	0,00	0	0,00
130		inne określone i nieokreślone	0	0,00	0	0,00
131	SARS – Zespół ostrej niewydolności oddechowej		0	0,00	0	0,00
132	Zatrucia pestycydami – ostre		0	0,00	0	0,00
133	Zatrucia naturalnie toksycznymi substancjami spożytymi jako pokarm	ryby, skorupiaki i inne produkty morza	0	0,00	0	0,00
134		grzyby	0	0,00	0	0,00
135		jagody i inne części roślin	0	0,00	0	0,00
136	Ostre zatrucia żywnością skażoną biologicznie i/lub chemicznie	mikotoksyny	0	0,00	0	0,00
137		dioksyny	0	0,00	0	0,00
138		polichlorowane bifenyle	0	0,00	0	0,00
139		inne określone i nieokreślone	0	0,00	0	0,00
140	Zakażenie wirusem Zika		0	0,00	0	0,00
142	Gruźlica		20	20,25	21	21,26

ZATRUCIA POKARMOWE I ZAKAŻENIA JELITOWE

Zatrucia i zakażenia pokarmowe, czyli ostre schorzenia żołądkowo-jelitowe, mogą być wywoływane przez różne czynniki etiologiczne - bakterie, wirusy, pasożyty, toksyny roślinne i zwierzęce. W 2019 roku na terenie powiatu słupskiego zarejestrowano ogółem 468 przypadków zakażeń żołądkowo-jelitowych i zatruc pokarmowych, w tym 40 przypadków bakteryjnych zatruc/zakażeń pokarmowych. Zakażenia bakteryjne wywołane były następującymi drobnoustrojami: *Clostridioides difficile* (28 zachorowań) (Tab. 1), *Campylobacter* (4 zachorowania), *Salmonella sp.* (3 zachorowania) (Tab. 1, Ryc. 1), *Listeria monocytogenes* (1 zachorowanie), przebiegające głównie pod postacią nieżytu żołądkowo-jelitowego, które były najczęstszą przyczyną bakteryjnych zakażeń pokarmowych. W 4 przypadkach nie ustalono czynnika etiologicznego, który spowodował zatrucie pokarmowe.

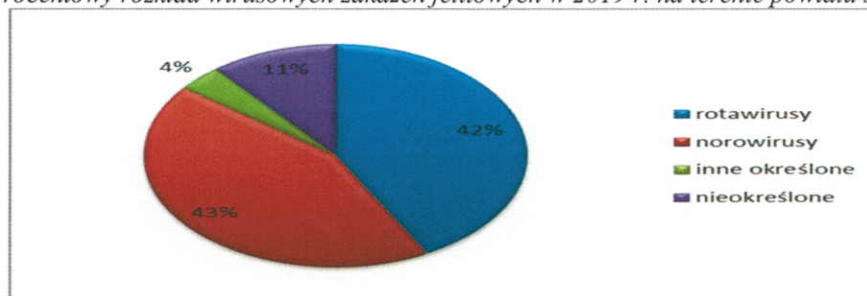
Ryc. 1. Liczba zachorowań na salmonellozy w latach 2013-2019 na terenie powiatu słupskiego.

Poza zatruciami o potwierdzonej etiologii bakteryjnej w 2019 roku w powiecie słupskim zanotowano 283 przypadków zachorowań wirusowych (Tab. 1). Przyczyną tych zachorowań były głównie norowirusy (93 przypadki) i rotawirusy (90 przypadków) (Tab. 1, Ryc. 2). W 100 przypadkach prawdopodobnych wirusowych zakażeń jelitowych, rozpoznanie zostało oparte tylko na podstawie obrazu klinicznego zachorowania.

Ponadto PPIS w Słupsku odnotował 145 przypadków biegunek i zapaleń żołądkowo-jelitowych o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu.

Ryc. 2. Procentowy rozkład wirusowych zakażeń jelitowych w 2019 r. na terenie powiatu słupskiego.

W 2019 r. w powiecie słupskim odnotowano 8 ognisk choroby przenoszonej drogą pokarmową, które dotyczyły:

1. gospodarstw domowych (6) – we wszystkich ogniskach ogółem narażone były 135 osoby. Objawy chorobowe ze strony układu pokarmowego wystąpiły u 42 osób, z czego 11 osób było hospitalizowanych. Czynnikiem etiologicznym odpowiedzialnym za dolegliwości żołądkowo-jelitowe w ogniskach chorób przenoszonych drogą pokarmową były: rotawirusy i norowirusy (2 ogniska), rotawirusy (1 ognisko). W pozostałych 3 ogniskach czynnika etiologicznego nie ustalono.
2. przedszkola - narażonych na zachorowanie było 48 osób, zachorowały 23 osoby, z czego 5 osób wymagało hospitalizacji. Czynnikiem etiologicznym, który spowodował dolegliwości chorobowe ze strony układu pokarmowego były rotawirusy i norowirusy.
3. ośrodka wypoczynkowego – narażone na zachorowanie były 62 osoby, 3 osoby zachorowały. Żadna z osób nie wymagała hospitalizacji. Czynnika etiologicznego odpowiedzialnego za objawy chorobowe ze strony układu pokarmowego nie ustalono.

ODRA, ŚWINKA, RÓŻYCZKA, OSPA WIETRZNA

Szczepienia przeciw odrze prowadzone są od 1975 r. Dzięki nim udało się znacząco ograniczyć liczbę zachorowań na odrę i zapobiec wielu powikłaniom i zgonom. Jednak w ostatnim dziesięcioleciu obserwujemy w Polsce zmniejszanie się odsetka dzieci szczepionych przeciw odrze, śwince i różyczce (MMR), co przekłada się na wzrost odnotowywanych przypadków zachorowań. W 2019 roku odnotowano 1492 przypadki odrzy – 4 krotnie więcej niż w poprzednim roku.

W powiecie słupskim w 2019 r. PPIS w Słupsku nie otrzymał zgłoszenia podejrzenia zachorowania na odrę. W każdym przypadku podejrzenia zachorowania niezwłocznie podejmowane są działania mające na celu ustalenie osób z kontaktu z chorym. Osoby, które nie posiadają udokumentowanego szczepienia lub nie przechorowały odrzy poddawane są szczepieniom poekspozycyjnym.

Zapadalność na świnkę na terenie powiatu słupskiego w 2019 roku wyniosła 2,02 na 100 000 mieszkańców i była 5 razy niższa w porównaniu do roku 2018 r. (zapadalność 10,13 na 100 000 mieszkańców) (Tab. 2, Ryc. 3).

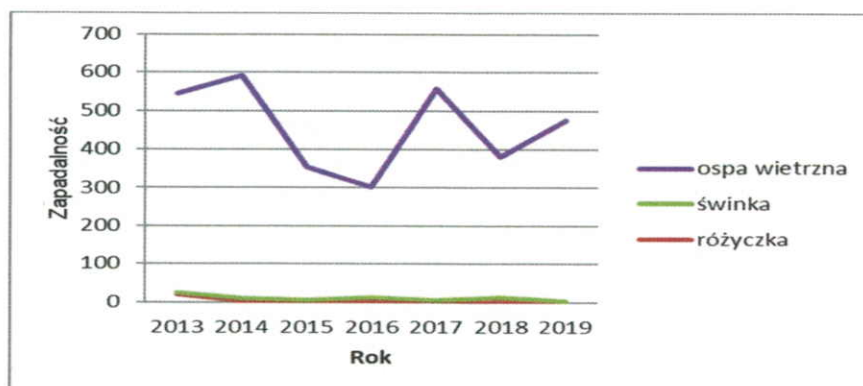
W przypadku różyczki w 2019 r. w powiecie słupskim nie odnotowano zachorowań. Szczyt zachorowań przypadł w 2013 roku – zapadalność 20,53 na 100 000 mieszkańców (Tab. 2, Ryc. 3).

Tab. 2. Liczba zachorowań i zapadalność na ospę wietrzną, różyczką i świnkę w latach 2013-2019 na terenie powiatu słupskiego.

Choroby zakaźne		Rok						
		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
różyczka	liczba zachorowań	20	2	3	4	0	2	0
	zapadalność	20,53	2,05	3,08	4,09	0,00	2,02	0,00
świnka	liczba zachorowań	5	9	2	9	5	10	2
	zapadalność	5,13	9,25	2,05	9,25	5,05	10,13	2,02
ospa wietrzna	liczba zachorowań	507	566	339	282	544	365	467
	zapadalność	520,34	581,46	348,26	288,56	551,94	369,67	472,70

W 2019 roku na terenie powiatu ślupskiego w przypadku ospy wietrznej zapadalność wyniosła 472,70 na 100 000 mieszkańców (467 przypadków), czyli o prawie 22% więcej niż w porównaniu z rokiem 2018, gdzie odnotowano 365 przypadków (zapadalność 369,67 na 100 000 mieszkańców) (Tab. 2, Ryc. 3).

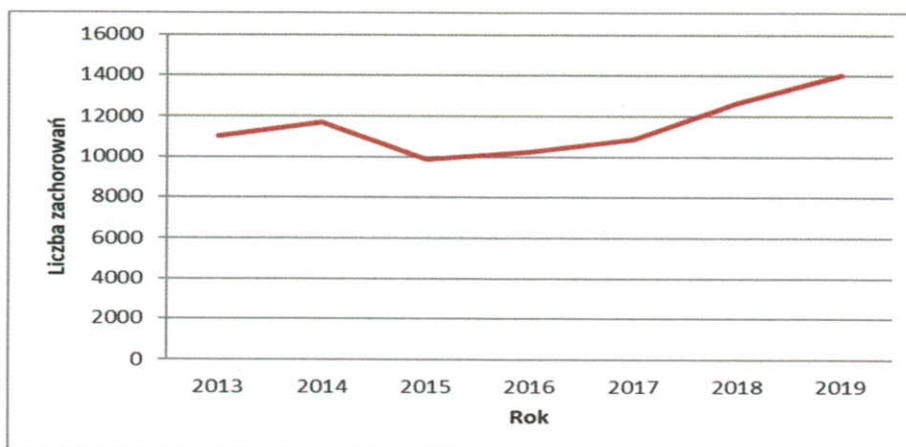
Ryc. 3. Zmiany współczynnika zapadalności na różyczkę, świnkę i ospę wietrzną w latach 2013-2019 na terenie powiatu ślupskiego.

GRYPA

Grypa jest ostrą chorobą zakaźną układu oddechowego. W 2019 r. współczynnik zapadalności na gripę na terenie powiatu ślupskiego uzyskany na podstawie przekazanych przez lekarzy formularzy MZ-55 wyniósł 14181,17 na 100 000 mieszkańców (14010 zachorowań) i jest wyższy w porównaniu do roku 2018 (12821,94 na 100 000 mieszkańców – 12660 przypadków) (Tab. 1, Ryc. 4). Definicja przyjęta na potrzeby nadzoru nad chorobami zakaźnymi w krajach Unii Europejskiej pozwala na wykazanie wszystkich zachorowań grypopodobnych i ostrych zakażeń dróg oddechowych, niezależnie od etiologii. Podane dane są niedoszacowane, ponieważ duża część pacjentów leczy się sama w domu nie zgłaszając się na konsultacje do lekarza.

Ryc. 4. Liczba zachorowań i podejrzeń zachorowań na gripę w latach 2013-2019 na terenie powiatu ślupskiego.

ZAPALENIA OPON MÓZGOWO-RDZENIOWYCH I MÓZGU (BAKTERYJNE I WIRUSOWE)

W 2019 r. na terenie powiatu ślupskiego zarejestrowano 6 przypadków bakteryjnego (Tab. 1, Tab. 3), natomiast nie odnotowano przypadków wirusowego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych (Tab. 1, Tab. 4).

Tab. 3. Liczba zachorowań i zapadalność na bakteryjne zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych w latach 2013-2019 na terenie powiatu ślupskiego.

Choroba zakaźna		Rok						
		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Bakteryjne zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych	liczba zachorowań	5	9	8	5	3	4	6
	zapadalność	5,13	9,25	8,22	5,12	3,04	4,05	6,07

W 2019 r. na terenie powiatu słupskiego na 6 przypadków bakteryjnego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych w 5 przypadkach rozpoznanie poparte zostało badaniami laboratoryjnymi, a czynnikiem etiologicznymi była: *Neisseria meningitidis*, *Streptococcus pneumoniae*. W 1 przypadku czynnika nie ustalono.

Tab. 4. Liczba zachorowań i zapadalność na wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych w latach 2013-2019 na terenie powiatu słupskiego.

Choroba zakaźna		Rok						
		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych	liczba zachorowań	1	7	3	7	4	2	0
	zapadalność	1,03	7,19	3,08	7,16	4,05	2,02	0,00

Na terenie powiatu słupskiego w 2019 r. zarejestrowano 1 przypadek inwazyjnej choroby meningokokowej w przebiegu zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych (Tab. 1, Tab. 5). Zachorowanie dotyczyło mężczyzny w wieku 62 lat. W badaniach wykryto materiał genetyczny specyficzny dla *Neisseria meningitidis* grupy C. W każdym przypadku zakażenia inwazyjnego o etiologii *Neisseria meningitidis* zostają przeprowadzone: dochodzenie epidemiologiczne oraz podejmuje się działania mające na celu przecięcie dróg szerzenia się zakażenia.

Zagrożeniem dla zdrowia i życia są również zachorowania wywołane przez bakterie *Streptococcus pneumoniae*. Najbardziej podatne na zakażenia są niemowlęta i dzieci do 5 roku życia oraz dorośli powyżej 65 roku życia. W 2019 r. PPIS w Słupsku na terenie powiatu słupskiego zarejestrował 17 przypadków zachorowań: 5 przypadków w przebiegu posocznicy, 8 w przebiegu posocznicy i innej określonej i nieokreślonej choroby wywołanej przez pneumokoki, 4 dotyczyły zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych (Tab. 1, Tab. 5). Zachorowania dotyczyły 3 osób w przedziale wiekowym 47 - 53 lat, 6 osób w przedziale wiekowym 60 - 69 lat oraz 8 osób w przedziale wiekowym 72 - 80 lat.

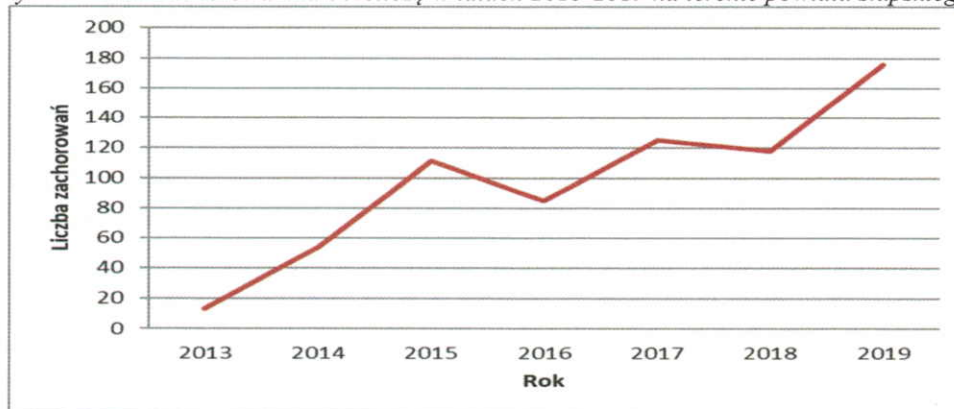
Tab.5. Liczba zachorowań na inwazyjną chorobę meningokokową oraz inwazyjną chorobę pneumokokową na terenie powiatu słupskiego w latach 2013-2019.

Choroba zakaźna		Rok						
		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
inwazyjna choroba meningokokowa	liczba zachorowań	0	4	4	0	3	0	1
	zapadalność	0,00	4,11	4,11	0,00	3,04	0,00	1,01
inwazyjna choroba pneumokokowa	liczba zachorowań	5	6	11	2	5	7	17
	zapadalność	5,13	6,15	11,26	2,05	5,07	7,09	17,21

BORELIOZA Z LYME

Wielonarządowa choroba zakaźna, przenoszona przez kleszcze z rodzaju *Ixodes*. Objawy kliniczne boreliozy są niespecyficzne co utrudnia rozpoznanie i leczenie. Nieleczona może prowadzić do poważnych następstw np.: zapalenia stawów, zaburzeń rytmu serca, uszkodzeń nerwów.

Ryc. 5. Liczba zachorowań na boreliozę w latach 2013-2019 na terenie powiatu słupskiego.

Od roku 2013 obserwuje się tendencję wzrostową liczby rejestrowanych zachorowań na boreliozę. W 2019 r. na terenie powiatu słupskiego zarejestrowano 177 przypadków boreliozy (zapadalność 179,16) (Ryc. 5, Tab. 1). Przeważającymi postaciami boreliozy była postać skórna – 92 przypadki, neurologiczna – 72 przypadki.

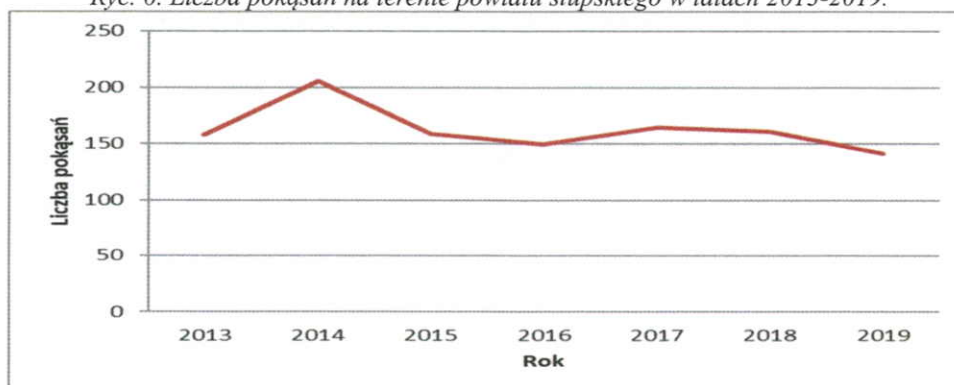
W 2019 roku największą liczbę zachorowań na boreliozę odnotowano na terenie gminy Dębница Kaszubska

(42 przypadki), wiejskiej Słupsk (21 przypadków), Damnicy (16 przypadków), Kobylnicy i Potęgowa (po 15 przypadków).

WŚCIEKLIZNA

W przypadku wścieklizny zapobieganie zachorowaniom wymaga współdziałania pracowników podmiotów leczniczych, Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz Państwowej Inspekcji Weterynaryjnej. Dzięki masowym szczepieniom zwierząt, a także szybkiemu wdrożeniu szczepień przeciw wściekliznie u osób pokąsanych przez nieznaną zwierzę na terenie powiatu słupskiego od kilkadziesiąt lat nie zanotowano zachorowania człowieka na wściekliznę. W 2019 r. na terenie powiatu słupskiego zarejestrowano 141 pokąsań przez zwierzęta (Ryc. 6), głównie przez psy i koty. Szczepieniom przeciw wściekliznie poddano 28 osób (Tab. 1). Liczba pokąsań od 2017 r. ulega zmniejszaniu się. Najwięcej przypadków pokąsań przez zwierzęta rejestruje się w sezonie wiosenno-letnim.

Ryc. 6. Liczba pokąsań na terenie powiatu słupskiego w latach 2013-2019.

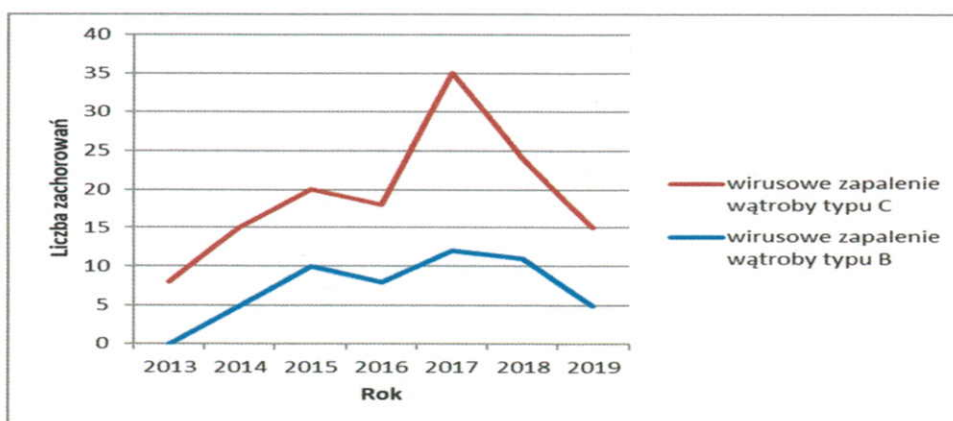

WIRUSOWE ZAPALENIE WĄTROBY TYPU A, TYPU B i TYPU C

W 2019 r. w powiecie słupskim PPIS w Słupsku odnotował 1 przypadek zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu A, które dotyczyło mężczyzny w wieku 15 lat. (Tab. 1).

Do zakażenia wirusem WZW typu B i WZW typu C (Tab. 1) może dojść podczas wykonywania zabiegów z naruszeniem ciągłości tkanek, które stanowią ryzyko transmisji zakażeń krwiopochodnych, zarówno w podmiotach leczniczych świadczących usługi medyczne, jak i w sektorze usług pozamedycznych (np. studia tatuażu, salony kosmetyczne, fryzjerskie), narzędziami wielokrotnego użytku, które nie zostały w sposób właściwy poddane dekontaminacji. Poniższy wykres przedstawia ilość zarejestrowanych na terenie powiatu słupskiego zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B i typu C (Ryc. 7).

Ryc. 7. Liczba zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B i wirusowe zapalenie wątroby typu C na terenie powiatu słupskiego w latach 2013-2019.

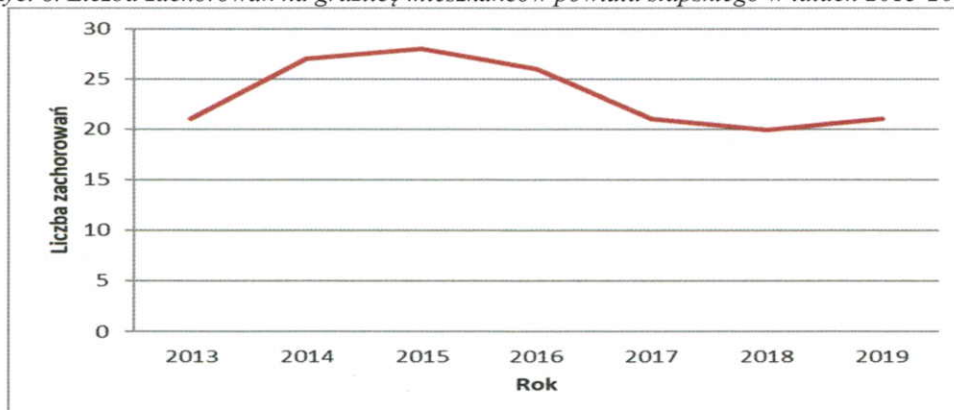
W 2019 r. na terenie powiatu słupskiego odnotowano 5 przypadków WZW typu B (zapadalność 5,06 na 100 000 mieszkańców) i 10 przypadków WZW typu C (zapadalność 10,12 na 100 000 mieszkańców) (Tab. 1, Ryc. 7). W 2019 roku na terenie powiatu słupskiego zarejestrowano 2 razy mniej zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B w porównaniu z rokiem 2018 (11 przypadków). Obserwowany spadek zachorowań może być efektem przeprowadzanych programów edukacyjnych w zakresie społecznego uświadamiania problemu zakażeń i zasad zapobiegania tym zakażeniom.

GRUŻLICA

Gruźlica jest chorobą zakaźną ludzi i zwierząt występującą na całym świecie. Czynnikiem etiologicznym odpowiedzialnym za zachorowania są prątki gruźlicy (*Mycobacterium tuberculosis*). Gruźlica najczęściej przybiera postać płucną (gruźlica płucna), lecz również może atakować inne narządy. Chorzy na gruźlicę podlegają

ustawowemu obowiązkowi leczenia, a osoby chore na gruźlicę w okresie prątkowania oraz osoby z uzasadnionym podejrzeniem o prątkowanie dodatkowo obowiązkowej hospitalizacji. PPIS w Słupsku prowadzi nadzór nad chorymi i osobami z ich najbliższego otoczenia. W 2019 r. na terenie powiatu słupskiego zanotowano 21 przypadków zachorowań na gruźlicę. (Tab. 1, Ryc. 8).

Ryc. 8. Liczba zachorowań na gruźlicę mieszkańców powiatu słupskiego w latach 2013-2019.

Od 2015 roku liczba odnotowywanych zachorowań systematycznie spada. Zapadalność wśród mężczyzn jest wyższa niż u kobiet. Najczęściej chorują osoby bezrobotne, bezdomne, emeryci/renciści. W 2019 r. odnotowano 3 zgonów z powodu gruźlicy płuc. Zdecydowana większość przypadków gruźlicy to gruźlica płuc.

PPIS w Słupsku obejmuje nadzorem epidemiologicznym osoby z najbliższego otoczenia chorego i tak w 2019 r. w powiecie słupskim zostało objętych nadzorem 143 osoby. Wszystkie osoby zostały poddane konsultacjom lekarskim celem wykluczenia lub rozpoznania zachorowania.

BŁONICA, SZKARLATYNA, KRZTUSIEC

Błonica, szkarlatyna (płonica) i krztusiec to ostre choroby zakaźne dróg oddechowych. Na terenie powiatu słupskiego od kilkunastu lat nie odnotowano zachorowania na błonicę.

Szkarlatyna jest ostrą chorobą zakaźną przebiegającą z silnym bólem gardła, zapaleniem węzłów chłonnych i drobnopłamistą wysypką. Szczególnie narażone na zachorowanie są małe dzieci. Najwięcej zachorowań można zaobserwować w miesiącach jesienno-zimowych oraz wczesno-wiosennych.

Tab. 6. Liczba zachorowań i zapadalność na szkarlatynę i krztusiec na terenie powiatu słupskiego w latach 2013-2019.

Choroba zakaźna		Rok						
		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
szkarlatyna	liczba zachorowań	29	41	61	32	24	25	37
	zapadalność	29,76	42,12	62,67	32,74	24,35	25,32	37,45
krztusiec	liczba zachorowań	1	0	6	16	6	5	5
	zapadalność	1,03	0,00	6,16	16,37	6,09	5,06	5,06

W porównaniu z rokiem 2018 (zapadalność 25,32 na 100 000 mieszkańców) w 2019 roku odnotowano wzrost liczby zachorowań na szkarlatynę (zapadalność 37,45 na 100 000 mieszkańców).

Na terenie powiatu słupskiego w 2019 roku odnotowano 5 przypadków zachorowań na krztusiec (zapadalność 5,06 na 100 000 mieszkańców) (Tab. 1, Tab. 6), porównywalnie do roku 2018. Spośród tych zachorowań 3 przypadki dotyczyły dzieci w wieku od 0 do 11 lat, które były szczepione, zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych oraz 2 zachorowania osób dorosłych w wieku 21 i 50 lat, u których historia szczepień nie była udokumentowana.

DZIAŁANIA W RAMACH ZAPOBIEGAWCZEGO I BIEŻĄCEGO NADZORU SANITARNEGO

I. DZIAŁALNOŚĆ NADZOROWA

Głównym elementem działania Inspekcji Sanitarnej w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa zdrowia publicznego były działania w zakresie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego.

Działania te przeprowadzono w ramach planowych i interwencyjnych kontroli oraz na wniosek strony.

Typ	Obiekt	Liczba obiektów pod nadzorem		Liczba kontroli		Liczba badań i pomiarów	
		Lata		Lata		Lata	
		2018	2019	2018	2019	2018	2019
Zakłady użyteczności publicznej	Zakłady opieki zdrowotnej (SPZOZ, SPMZOZ, NZOZ)	54	39	28	27	4 Legionella	8 Legionella
	Prywatne gabinety lekarskie	43	43	18	7	-	-
	Zakłady opiekuńczo-lecznicze	2	2	1	2	3 Legionella	3 Legionelle
	Domy pomocy społecznej	0	0	0	0	-	3 Legionella
	Hotele	9	9	4	0	3 Legionella	-
	Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, solaria	55	61	8	3	-	-
	Toalety publiczne i ogólnodostępne	9	9	1	22	-	-
	Sanatoria, ośrodki wczasowe, pokoje gościnne, pola namiotowe,	161	159	27	2	4 Legionella	-
	Inne obiekty użyteczności publicznej (cmentarze, domy kultury, itp.)	65	66	11	24	-	-
Woda	Zaopatrzenie w wodę-urządzenia zbiorowego zaopatrzenia + indywidualne ujęcia wody	176	174	53	6	372(53)*	137(20))*
	Kąpieliska morskie	12	15	12	59	36	15
	Miejsce wykorzystywane do kąpielii	4	1	0	15	0	0
	Pływalnie	11	15	11	0	50	89
Zakłady żywienia -żywnościowe	Zakłady produkcji żywności	121	127	51	38	13	36
	Zakłady obrotu żywnością	517	510	100	151	61	61 (2)*
	Zakłady żywienia zbiorowego otwartego	408	376	162	178	5(5)*	10 (5)*
	Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego	174	184	75	89	17(5)*	8
	Zakłady przedmiotów użytku	10	7	4	11	0	1
Placówki oświatowe i wychowawcze	Żłobki, przedszkola, punkty przedszkolne	47	49	41	34	275	395
	Szkoły (podstawowe, gimnazja, zespoły szkół,)	44	48	57	49	290	97
	Inne: DPS, Internat	2	2	3	2	-	-
	Placówki wypoczynku dzieci i młodzieży	379	410	70	74	-	-
	Zakłady pracy	330	346	124	166	0	0
	Kontrola spełnienia wymagań higieniczno-sanitarnych w obiektach przed podjęciem działalności gospodarczej	-	-	120	88	-	-
Ogółem		2633	2652	983	1047	1133(63)*	863(27)*

* zakwestionowane

Działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Słupsku w 2018 r. objęły następujące obszary:

- **Zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego ludności w sytuacjach awaryjnych:** w okresie od 01.01.2019r. do 31.12.2019 r. odnotowano 53 awarie urządzeń wodociągowych, które nie miały wpływu na bezpieczeństwo zdrowotne ludności – nie odnotowano zgłoszeń pogorszenia stanu zdrowia w związku z tymi awariami.
- **Zabezpieczenia epidemiologicznego:** w 2019 r. na terenie powiatu słupskiego przeprowadzono 279 wywiadów epidemiologicznych w środowiskach, w których wystąpiło zachorowanie lub podejrzenie zachorowania na chorobę zakaźną.

Obowiązkowe szczepienia ochronne są skuteczną metodą zapobiegania zachorowaniom na choroby zakaźne, zarówno u osoby poddanej szczepieniom ochronnym, jak i całej populacji. Warunkiem osiągnięcia odporności populacji jest wysoki odsetek zaszczepionych osób. Nałożenie przez ustawodawcę powszechnego obowiązku poddania się szczepieniom ochronnym przeciw wybranym chorobom zakaźnym zapewnia odpowiednio wysoki odsetek osób uodpornionych przeciw tym chorobom i skutecznie zmniejsza ryzyko endemicznego szerzenia się chorób zakaźnych w populacji. Wprowadzenie obowiązkowych szczepień ochronnych przeciw wybranym chorobom zakaźnym zmniejsza także społeczne skutki związane z ciężkimi zdrowotnymi następstwami chorób zakaźnych, w tym związane z kosztami leczenia chorób oraz ich powikłań. W 2019 r. na terenie powiatu słupskiego 145 prawnych opiekunów dzieci nie wyraziło zgody na przeprowadzenie szczepień obowiązkowych 101 dzieci. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupsku prowadzi postępowania wobec osób uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych. W 2019 r. PPIS w Słupsku wystosował 18 wezwań do dobrowolnego wykonania obowiązku zaszczepienia dziecka oraz przygotował, 10 upomnień i 2 Tytuły Wykonawcze z wnioskiem do Wojewody Pomorskiego o wszczęcie egzekucji administracyjnej.

Z informacji przesyłanych przez rodziców wynika, że obowiązek szczepień nie jest wykonywany z obawy o negatywne skutki zdrowotne, a także z wątpliwości co do składu preparatów szczepionkowych. Informacje te, rozpowszechniane są głównie w Internecie i przechwytywane przez tzw. ruchy antyszczepionkowe.

➤ **Nadzór nad bezpieczeństwem żywności, żywienia i przedmiotów użytku:**

- **kontrola warunków produkcji i obrotu żywnością w:** zakładach produkcyjnych, żywienia zbiorowego otwartego i zamkniętego, miejscach obrotu żywnością oraz zakładach produkcji i obrotu przedmiotami użytku. Przeprowadzono łącznie 467 kontroli sanitarnych: kontrole kompleksowe i tematyczne w ramach realizacji planu kontroli na 2019 r. oraz kontrole interwencyjne, sprawdzające i na wniosek strony.
- **kontrola jakości zdrowotnej żywności wprowadzanej do obrotu,** zwłaszcza mikrobiologicznie nietrwałej, w tym pobieranie próbek żywności: pobrano łącznie 116 próbek żywności, z czego zakwestionowano 7 z uwagi na:

a) lody z automatu - 5 próbek – - niespełnienie kryteriów higieny procesu ze względu na liczbę Enterobacteriaceae,

b) 2 próbki (ser, tłuszcz roślinny) - niespełnienie wymagań w zakresie znakowania,

- **współpraca z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Słupsku:** odbywa się na mocy zawartego porozumienia, w zakresie dotyczącym produkcji i wprowadzania do obrotu środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego.

Z przedstawicielami Inspekcji Weterynaryjnej przeprowadzono 1 kontrolę w zakładzie znajdującym się pod wspólnym nadzorem ujętym w harmonogramie kontroli na 2019 r., w zakresie oceny warunków higieniczno-sanitarnych przy produkcji i wprowadzaniu do obrotu środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego.

W ramach współpracy przekazywano wzajemnie informacje dotyczące m.in. występowania chorób zakaźnych u zwierząt łownych i hodowlanych oraz nieprawidłowości w zakładach produkujących lub wprowadzających do obrotu żywność pochodzenia zwierzęcego. Prowadzono wzmożony nadzór nad wprowadzeniem do obrotu mięsa drobiowego, produktami z mięsa drobiowego i jajami oraz w związku z występowaniem w Polsce przypadków afrykańskiego pomoru świń (ASF) w zakresie identyfikowalności i legalności pochodzenia mięsa wieprzowego i dziczyzny.

- **współpraca z innymi organami kontrolnymi:**

W związku z „Planem działania na 2019 r. dotyczącym nadzoru nad produkcją pierwotną żywności pochodzenia roślinnego, realizowanego w ramach porozumienia z dnia 20 stycznia 2015 r. w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego” przeprowadzono 3 kontrole w gospodarstwach rolnych wyznaczonych do wspólnych kontroli PIS – PIORIN. W ramach ww. kontroli pobrano do badań laboratoryjnych 2 próbki owoców miękkich (borówka, truskawka) – wyniki niekwestionowane.

- **graniczna kontrola sanitarna:** przeprowadzono 1 kontrolę środków spożywczych przywożonych z zagranicy oraz 7 kontroli środków spożywczych wywożonych za granicę, w wyniku których PPIS w Słupsku wydał 8 świadectw spełnienia wymagań zdrowotnych.

- **działania podejmowane w ramach krajowego systemu RASFF (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt) -** przeprowadzano kontrole sanitarne oraz monitorowano proces wycofywania produktów z obrotu w związku z otrzymanymi powiadomieniami dotyczącymi produktów:
 - Mąka żytnia z uwagi na przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A,

- Kiełbasa surowa metka lososiowa z uwagi na stwierdzenie obecności pałeczek Salmonella spp.
- Sezam łuskany z uwagi na wykrycie Salmonella w 25 g produktu,
- kiełbasa wieprzowa z uwagi na wykrycie obecności Listeria monocytogenes.
- Sól warzona z uwagi na stwierdzenie podwyższonego poziomu jodanu potasu,
- Lody z uwagi na wykrycie obecności Listeria monocytogenes,
- Mięso drobiowe z uwagi na wykrycie obecności doksycykliny na poziomie 123 µ/kg,
- Kubki szklane z uwagi na stwierdzenie migracji ołowiu i kadmu z obszaru obrzeża wyrobu,
- Woda źródłana z uwagi na stwierdzenie obecności bakterii grupy coli w 1 z 5 próbek produktu,
- Ser żółty Gołda i Ser podpuszczony dojrzewający Edam z uwagi na stwierdzenie Listeria monocytogenes,
- Pieprz czarny z uwagi na obecność pałeczek z rodzaju Salmonella,
- Orzeszki ziemne panierowane w pikantnym cieście o smaku paprykowym z uwagi na obecność niedeklarowanego składnika alergennego glutenu (mąka pszenna),
- Biskopki z nadzieniem morelowym i polewą kakaową z uwagi na stwierdzenie obecności pleśni na powierzchni produktu.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w kontrolowanych zakładach żywnościowych:

- niezachowany bieżący stan sanitarno-higieniczny i techniczny pomieszczeń, powierzchni roboczych, sprzętu i wyposażenia,
- brak lub nieaktualne orzeczenia lekarskie pracowników,
- środki spożywcze po upływie daty minimalnej trwałości/terminu przydatności do spożycia,
- nieprawidłowe warunki przechowywania i magazynowania środków spożywczych - niezachowana segregacja, żywność narażona na zanieczyszczenia,
- nieprzestrzeganie procedur opartych na zasadach HACCP (system analizy zagrożeń i krytycznych punktów kontroli).

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w toku kontroli wydawano bieżące zalecenia, wobec osób odpowiedzialnych stosowano sankcje karne (nałożono 77 mandatów karnych na łączną kwotę 13750 zł) oraz wszczynano postępowania administracyjne. Ponadto PPIS w Słupsku skierował do Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego 1 wniosek o nałożenie kary pieniężnej za nieprzestrzeganie wymagań w zakresie znakowania żywności.

• działania w ramach nadzoru nad przestrzeganiem zakazu produkcji i wprowadzania do obrotu środków zastępczych:

W ramach współpracy z Zespołem do Walki z Przystępczością Narkotykową Wydziału Kryminalnego KMP w Słupsku prowadzona jest stała wymiana informacji o miejscach, gdzie potencjalnie może być prowadzona sprzedaż tzw. dopalaczy. Na terenie powiatu nie stwierdzono stacjonarnych punktów prowadzących sprzedaż środków zastępczych. PPIS w Słupsku 2019 r. kontynuował 2 postępowania w związku z przekazanymi przez Prokuraturę i Policję sprawami w zakresie podejrzenia wprowadzania do obrotu środków zastępczych przez osoby prywatne. Wydano 1 decyzję merytoryczną – umorzenie postępowania z uwagi na brak znamion wprowadzania środków zastępczych do obrotu.

W 2019 r. nie odnotowano zgłoszeń podmiotów leczniczych o zatruciu, podejrzeniu zatrucia lub zgonu wywołanego środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi.

➤ Nadzór nad warunkami sanitarnymi w szkołach, placówkach oświatowo-wychowawczych:

- prowadzono kontrole w zakresie warunków sanitarno-higienicznych w szkołach, placówkach oświatowo-wychowawczych, żłobkach, wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży. Dokonywano oceny warunków do utrzymania higieny osobistej, warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach, warunków realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami, warunków ochrony placów zabaw, terenów rekreacyjnych i sportowych przed zanieczyszczeniami odchodami zwierzęcymi, prowadzonego dożywiania w szkołach, ergonomii mebli w szkołach i przedszkolach, posiadania certyfikatów na meble edukacyjne i sprzęt sportowy, higieny procesów nauczania, możliwości pozostawiania podręczników w szkole oraz przygotowania szkół do rozpoczęcia nowego roku szkolnego 2019/2020. Prowadzono nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach;
- podejmowano działania zmierzające do rozwiązywania problemów z zakresu higieny dzieci i młodzieży w żłobkach, placówkach oświatowych, opiekuńczych, wypoczynku i rekreacji poprzez udzielanie informacji, doradztwa, wskazywania rozwiązań w oparciu o przepisy prawne;
- kontynuowano współpracę z lokalną administracją samorządową, instytucjami i organami państwowymi.

Systematyczny nadzór nad placówkami skutkował poprawą stanu sanitarnego i technicznego tychże placówek oraz zapewnieniem bezpieczeństwa dzieci. Oprócz działań kontrolnych i związanych z tym postępowań administracyjnych prowadzono działania typu doradczego czy promującego higieniczny styl życia. Nie odnotowano zgłoszeń wszawicy w szkołach czy przedszkolach.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w kontrolowanych szkołach, placówkach wychowania i nauczania oraz wypoczynku dzieci i młodzieży:

- niezachowany właściwy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń (np. podłóg, ścian, sufitów w pomieszczeniach lekcyjnych, bibliotece, szatni, ciągach komunikacyjnych), schodów zewnętrznych prowadzących do szkoły;
- brak badań natężenia oświetlenia sztucznego i niewłaściwe natężenie oświetlenia w salach zajęć lekcyjnych i w sali gimnastycznej.
- nieprzestrzeganie terminowości zgłoszeń przez organizatora wypoczynku do kuratora oświaty. Skutkuje to brakiem możliwości dokonania kontroli, szczególnie w przypadku gdy wypoczynek jest kilkudniowy.

➤ **Nadzór nad jakością wody do spożycia, miejscami wykorzystywanymi do kąpieli i nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej:**

- interwencje na jakość wody przeznaczonej do spożycia - niezasadne,
- monitoring jakości wody w kąpieliskach i miejscach wykorzystywanych do kąpieli: wydano 134 bieżących ocen jakości wody w kąpieliskach udostępniając je do publicznej wiadomości na stronie internetowej PSSE w Słupsku oraz 4 sezonowe oceny jakości wody w kąpieliskach,
- kontrola obiektów użyteczności publicznych: w 2019 r. przeprowadzono 55 kontroli (w hotelach, zakładach fryzjerskich, kosmetycznych, studiach tatuażu i gabinetach odnowy biologicznej i innych). Ponadto przeprowadzono 4 kontrole z zakresu działalności prowadzonej przez podmioty lecznicze w tym sanatoriach.

➤ **Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w kontrolowanych obiektach:**

- Podmioty lecznicze:
 - zabezpieczenia techniczne pomieszczenia do wstępnego magazynowania odpadów medycznych nie obejmowały gromadzenia odcieków z tych odpadów,
 - w 2 sanatoriach stwierdzono nieprawidłowości dotyczące braku wyników badań na obecność bakterii Legionella sp. w ciepłej wodzie użytkowej, w jednym z sanatorium stwierdzono przekroczenie wartości parametrycznej bakterii Legionella sp.;
- inne jednostki pomocy społecznej:
 - w jednym z obiektów stwierdzono brak wyników badań w kierunku obecności bakterii Legionella sp. w ciepłej wodzie użytkowej;
- obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie:
 - w jednym z obiektów miejscowo krusząca się powierzchnia ściany i sufitu w magazynie bielizny czystej częściowo nad regałami z bielizną czystą, miejscowo zwisające pajęczyny w innym obiekcie świadczącym usługi hotelarskie,
 - w 15 obiektach stwierdzono brak wyników badań na obecność bakterii Legionella sp. w ciepłej wodzie użytkowej, w 2 obiektach stwierdzono przekroczenie wartości parametrycznej bakterii Legionella sp.;
- Zakłady Fryzjerskie, kosmetyczne, fryzjersko- kosmetyczne:
 - niedoczyszczone z resztkami włosów przybory fryzjerskie i maszynki do strzyżenia,
 - przeterminowany środek dezynfekcyjny – nieskuteczna dezynfekcja,
 - brak oznaczeń słownych i graficznych informujących o zakazie wyrobów tytoniowych i palenia papierosów elektronicznych,
 - nieprawidłowy sposób postępowania z odpadami zakaźnymi niebezpiecznymi (nieprawidłowy sposób przechowywania odpadów o ostrych końcach i krawędziach – czas przechowywania odpadów niezgodny z procedurą obowiązującą w obiekcie),
 - brak sterylizacji narzędzi mogących naruszać ciągłość tkanek;
- Inne obiekty użyteczności publicznej:
 - nieprawidłowy stan sanitarny w pomieszczeniach sklepu z odzieżą używaną.

➤ **Nadzór nad warunkami sanitarno-higienicznymi środowiska pracy**

- kontrola przestrzegania przepisów m.in.:
 - z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy;
 - przeprowadzania profilaktycznych badań lekarskich;

- występowania substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy;
- wprowadzania przez producentów, importerów i inne osoby do obrotu i stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin niebezpiecznych, produktów biobójczych oraz detergentów,
- wprowadzania do obrotu prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3;
- w zakresie występowania na stanowiskach pracy czynników szkodliwych;
- dokonywania ocen ryzyka zawodowego,
- - wykonywania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy w ramach nadzoru nad warunkami pracy prowadzone są postępowania administracyjne w sprawie występowania chorób zawodowych oraz przekazywane są dane dotyczące stwierdzonych chorób zawodowych do Centralnego Rejestru Chorób Zawodowych prowadzonego przez Instytut Medycyny Pracy w Łodzi. Wydano 5 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej i 4 o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej
- **Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w kontrolowanych zakładach pracy:**
 - przekroczenia NDS pyłów i czynników chemicznych oraz przekroczenie NDN hałasu,
 - brak aktualnych pomiarów czynników szkodliwych,
 - brak uzupełnionych rejestrów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy,
 - brak oceny ryzyka zawodowego lub nie uwzględnione w ocenie wszystkie czynniki szkodliwe występujące na stanowisku pracy,
 - brak aktualnych orzeczeń lekarskich pracowników,
 - zły stan sanitarno-techniczny pomieszczeń socjalnych lub pomieszczeń pracy.

W przypadku stwierdzenia naruszenia wymagań prawnych w zakresie nadzorowanym przez organy inspekcji sanitarnej wobec osób odpowiedzialnych wszczynano postępowanie administracyjne, egzekwowano działania naprawcze oraz stosowano przewidziane prawem sankcje karne.

Zestawienia zbiorcze wybranych elementów prowadzonego postępowania administracyjnego i egzekucyjnego w poszczególnych grupach obiektów w latach 2018–2019.

Typ obiektu	Mandaty		Postępowanie administracyjne	
	Liczba /Kwota (PLN)		Decyzje na poprawę stanu technicznego/unieruchomienia/wycofania/jakości wody	
	2018	2019	2018	2019
Podmioty lecznicze	1/100	2/600	0	0
Zakłady usług fryzjerskich, kosmetycznych i odnowy biologicznej	1/100	2/500	0	0
Zaopatrzenie w wodę do spożycia	2/250	1/200	81	31
Ośrodki wczasowe	1/150	1/100	0	0
Prywatne gabinety lekarskie	0	0	0	0
Zakłady produkcji żywności	5/1050	5/500	1	1
Zakłady obrotu żywnością	29/5200	35/6350	2	5
Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	20/3800	26/5100	0	3
Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	9/1750	11/1800	0	0
Placówki oświatowe	0	0	10	3
Placówki wypoczynku dzieci i młodzieży	4/650	0	0	0
Zakłady pracy	0	0	23	16
Ogółem	72/13050	83/15150	117	59

Ponadto w 2019 r. w konsekwencji stwierdzenia naruszenia wymagań higienicznych i zdrowotnych podczas działań kontrolnych PPIS w Słupsku wszczął 447 postępowań administracyjnych i nałożył 414 decyzji opłatowych na kwotę 97788 zł na odpowiedzialne podmioty w ramach bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupsku oprócz działań planowych, rozpatruje sprawy w związku ze zgłoszonymi wnioskami dotyczącymi obiektów znajdujących się pod nadzorem lub związanych z bezpieczeństwem epidemiologicznym społeczeństwa lokalnego.

Zestawienie rodzaju załatwianych spraw wg problematyki na terenie powiatu słupskiego w latach 2018–2019.

Rodzaj sprawy	Postępowanie administracyjne			
	Decyzje		Postanowienia /wystąpienia/opinie	
	2018	2019	2018	2019
sprowadzenie zwłok z zagranicy	-	-	13	11
ekshumacje/dochowanie zwłok/szczałek/prochów	99	107	-	-
zabezpieczenie sanitarne imprez masowych	-	-	4	8
oceny jakości wody do spożycia	-	-	190	189
orzeczenia i komunikaty o przydatności wody do kąpielii – kąpieliska i miejsca wykorzystywane do kąpielii	4	4	110	38
stwierdzenie spełnienia wymogów przez podmioty lecznicze	-	-	-	-
stwierdzenie spełnienia wymogów przez podmioty podejmujące działalność gospodarczą (zakłady użyteczności publicznej)	4	6	76	75
zatwierdzenie/warunkowe zatwierdzenie zakładów żywnościowo-żywnościowych	72/76	71/68	-	3
stwierdzenie lub brak podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej	11	16	0	0
postępowanie w sprawach oceny oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko	-	-	52	32
postępowanie w sprawie strategicznej oceny na środowisko, uzgodnienia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	-	-	41	52
uzgodnienie dokumentacji projektowej/oceny higieniczne	-	-	15/2	18/3
opiniowanie związane z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych	-	-	55	55
Ogółem	266	272	561	484

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupsku oprócz działań planowych, rozpatruje sprawy w związku ze zgłoszonymi wnioskami dotyczącymi obiektów znajdujących się pod nadzorem lub związanych z bezpieczeństwem epidemiologicznym społeczeństwa lokalnego.

Zestawienie wg problematyki podejmowanych działań interwencyjnych na terenie powiatu słupskiego w latach 2018–2019.

Lp.	Przedmiot	Lata	
		2018	2019
1	Niewłaściwa jakość wody do spożycia (zanieczyszczenie związkami żelaza i przekroczenie mętności) wynikająca z eksploatacji przestarzałych sieci	7(5)*	2
2	Niewłaściwa gospodarka odpadami i ściekami	3	0
3	Uciążliwości dla mieszkańców związane z działalnością zakładów pracy i zakładów gastronomicznych (hałas, zapachy), zwłaszcza zlokalizowanych w budynkach mieszkalnych	-	0
4	Niewłaściwy stan sanitarny w zakładach użyteczności publicznej (zakłady fryzjerskie, hotele), placówkach służby zdrowia (szpital), w zakładach pracy	16 (2) *	7 (2)*
5	Niewłaściwe warunki higieniczno-zdrowotne w mieszkaniach (zagrzybenie, tlenek węgla, insekty, stan sanitarny)	0	1
6	Niewłaściwy stan sanitarny budynków i posesji (awarie, insekty, gryzonie)	0	1
7	Niewłaściwa jakość produkowanych i wprowadzanych do obrotu środków spożywczych	20 (8)*	4 (3)*
8	Niezachowanie właściwych warunków sanitarnych w zakładach żywnościowo-żywnościowych oraz wymagań higienicznych i zdrowotnych personelu	10 (4)*	16 (4)*
9	Prowadzenie działalności w zakresie produkcji i obrotu żywnością w złych warunkach sanitarno-technicznych	11 (3)*	4 (2)*
10	Niezachowanie higienicznych warunków w placówkach oświatowo-wychowawczych	5 (1)*	4
11	Niezachowanie higienicznych warunków w placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży	6 (2)*	3
Ogółem		75 (25)*	42 (11)*

* w tym uzasadnionych

Ponadto w 2019 roku PPIS w Słupsku przekazał 10 wniosków mieszkańców powiatu słupskiego o podjęcie działań interwencyjnych zgodnie z właściwością rzeczową i miejscową.

II. DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZA-LABORATORYJNA

W strukturze Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Słupsku funkcjonuje Oddział Laboratoryjny, który tworzą cztery laboratoria:

- Laboratorium Mikrobiologii i Parazytologii,
- Laboratorium Badania Wody, Gleby i Powietrza,
- Laboratorium Badania Środowiska Pracy,
- Laboratorium Badania Żywności.

Zapewniają one realizację części zadań Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Słupsku poprzez:

- 1) wykonywanie badań i analiz laboratoryjnych,
- 2) wykonywanie badań i pomiarów środowiskowych,
- 3) udział w opracowywaniu ocen i analiz środowiskowych oraz analiz stanu sanitarnego wód, gleby i powietrza – czynników warunkujących zdrowie ludności,
- 4) udział w realizacji zadań w zakresie ochrony zdrowia.

Pełny zakres badań wykonywanych przez Oddział Laboratoryjny PSSE w Słupsku jest dostępny na stronie internetowej www.psseslupsk.bip.gov.pl

Oddział Laboratoryjny PSSE w Słupsku od dnia 28.12.2004 r. posiada certyfikat Polskiego Centrum Akredytacji Nr AB 572. Zakres akredytacji ulega systematycznej aktualizacji i rozszerzaniu o nowe metody badawcze i nowe dziedziny badań. Aktualny wykaz badań objętych akredytacją podany jest na stronie PCA www.pca.gov.pl

Oddział Laboratoryjny PSSE w Słupsku jest komórką, która oprócz wykonywania badań nadzorowych wg planów i harmonogramów, wykazuje stan pełnej gotowości do podjęcia działań wymagających natychmiastowej reakcji w celu zapewnienia bezpieczeństwa higieniczno-sanitarnego. Do takich działań należą:

- kontrola jakości wody przeznaczonej do spożycia w przypadku awarii sieci wodociągowej,
- monitoring jakości wody w kąpieliskach, miejscach wykorzystywanych do kąpieli oraz wody z pływalni,
- badania mikrobiologiczne i helmintologiczne gleby, w której zaistniała możliwość skażenia,
- badania mikrobiologiczne i helmintologiczne ścieków, osadów ściekowych,
- badania próbek z ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową.

Posiadane przez OL kompetencje (przygotowanie merytoryczne i techniczne), dbałość o zachowanie zasad dobrej praktyki laboratoryjnej jak również ciągła kontrola jakości badań umożliwiają przeprowadzenie badań z należytą starannością oraz uzyskanie wiarygodnych wyników.

Ponadto, mając na uwadze rangę problemu zapewnienia bezpieczeństwa higieniczno-sanitarnego PPIS podjął działania i utworzył Powiatowy Ośrodek Analiz Laboratoryjnych (POAL), w skład którego wchodzi również pracownicy OL.

Do najistotniejszych zadań POAL należą:

- prowadzenie monitoringu skażeń biologicznych i chemicznych,
- pobieranie próbek komponentów środowiska, żywności i wody.

III. DZIAŁALNOŚĆ W RAMACH OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

Działania i realizowane programy mające na celu rozpowszechnienie wiedzy ukierunkowanej na zapobieganiu zagrożeniom zdrowotnym oraz zmianę świadomości określonych grup społecznych.

W omawianym okresie realizowano następujące programy prozdrowotne w ramach działań edukacyjno - informacyjnych:

Lp.	Programy prozdrowotne: styczeń – grudzień 2019 r.
1.	<p>Program „Trzymaj Formę”</p> <p>Program edukacyjny w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki. Program realizowany był metodą projektu.</p> <p>MIASTO – uczestnicy: 12 szkół podstawowych (w tym klasy gimnazjalne), ok. 2400 uczniów, ok. 1100 rodziców oraz społeczność lokalna.</p> <p>Kolejną edycję programu rozpoczęto we wrześniu 2019 r. i trwać będzie do czerwca 2020 r.</p>

2.	<p>„Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakazeniom HIV”</p> <p>Program w zakresie profilaktyki HIV/AIDS skierowany jest do uczniów szkół podstawowych, klas gimnazjalnych, szkół ponadpodstawowych oraz studentów. Realizacja programu poprzez: pogadanki, konkursy, olimpiady wiedzy, formy wizualne, dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych, poradnictwo metodyczne, rozmowy indywidualne. Zintensyfikowane działania prozdrowotne w placówkach oświatowych w dniu 1 grudnia Światowego Dnia AIDS.</p> <p>MIASTO – uczestnicy z 55 placówek oświatowo – wychowawczych w tym uczelnie wyższe (ok. 4000 uczniów), pacjenci z 24 podmiotów leczniczych.</p>
3.	<p>„Bieg po zdrowie”</p> <p>Program skierowany jest do uczniów klas IV szkół podstawowych, ich rodziców i nauczycieli. Celem programu jest zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży, pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego oraz zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów.</p> <p>Realizacja programu poprzez: pogadanki, konkursy, formy wizualne, dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych, poradnictwo metodyczne, rozmowy indywidualne.</p> <p>MIASTO – uczestnicy: uczestnicy: uczniowie z 4 szkół podstawowych, rodzice (233 osoby). Kolejną edycję programu rozpoczęto we wrześniu 2019 r. i trwać będzie do czerwca 2020 r.</p>
4.	<p>„ARS, czyli jak dbać o miłość?”</p> <p>Celem programu jest ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie.</p> <p>Odbiorcy programu: uczniowie i rodzice z 9 szkół ponadpodstawowych – 677 osób.</p>
5.	<p>„Znamię? Znam je!”</p> <p>Program skierowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych. Celem programu jest profilaktyka i wczesne wykrywanie zachorowań na czerniaka oraz dostarczanie wiedzy nt. odpowiedzialnego korzystania z solariów i właściwej ochrony przed promieniowanie UV.</p> <p>Realizacja programu poprzez: pogadanki, konkursy, formy wizualne, dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych, poradnictwo metodyczne, rozmowy indywidualne.</p> <p>MIASTO – odbiorcy programu: uczniowie z 8 szkół oraz ich rodzice (ok. 2300 osób). Kolejną edycję programu rozpoczęto we wrześniu 2019 r. i trwać będzie do czerwca 2020 r.</p>
6.	<p>„Podstępne WZW”</p> <p>Program skierowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych. Celem programu była profilaktyka zakażeń HBV i HCV, podniesienie poziomu wiedzy na temat infekcji wywołanych przez wirusa zapalenia wątroby typu B i C.</p> <p>Realizacja programu poprzez: pogadanki, konkursy, formy wizualne, dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych, poradnictwo metodyczne, rozmowy indywidualne.</p> <p>MIASTO – odbiorcy programu: uczniowie z 7 szkół oraz ich rodzice (ok. 2300 osób). Kolejną edycję programu rozpoczęto we wrześniu 2019 r. i trwać będzie do czerwca 2020 r.</p>
7.	<p>„Światowy Dzień Bez Tytoniu” – 31.05.2019 r.</p> <p>Interwencja nieprogramowa w zakresie profilaktyki antytytoniowej skierowana do uczniów placówek</p>

	<p>oświatowo – wychowawczych, pacjentów podmiotów leczniczych. Realizacja interwencji poprzez: pogadanki, formy wizualne, dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych, poradnictwo metodyczne, rozmowy indywidualne, badanie ilości CO w wydychanym powietrzu u osób palących tytoń przy użyciu aparatu Smoke Check. Podczas realizacji zadań pracownicy Oświaty Zdrowotnej organizowali stoiska edukacyjne i brali udział w akcjach informacyjno- edukacyjnych w w/w tematyce.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 05.06.2019 r. pracownicy Sekcji Oświaty Zdrowotnej w Słupsku uczestniczyli w kolejnej edycji finału turnieju szkół podstawowych pod hasłem „Prewencja ale inaczej”, zorganizowanym przez Stowarzyszenie Bezpieczny Region Słupski, z którym Powiatowa Stacja Sanitaro – Epidemiologiczna w Słupsku jest w stałej współpracy. Turniej odbył się w hali sportowej Szkoły Podstawowej Nr 4 w Słupsku przy ulicy Banacha. • 06.06.2019 r. pracownicy Oświaty Zdrowotnej byli współorganizatorem akcji edukacyjnej w V Liceum Ogólnokształcącym w Słupsku. • Na terenie miasta prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych w placówkach oświatowo – wychowawczych i podmiotach leczniczych. <p>W holu Powiatowej Stacji Sanitaro – Epidemiologicznej dla petentów i pracowników przygotowano tablicę edukacyjną.</p> <p>Odbiorcy interwencji nieprogramowej: społeczność miasta Słupska oraz uczniowie ze szkół z miasta Słupska (ok. 1000 osób).</p>
8.	<p>„Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu” – 21.11.2019 r.</p> <p>Interwencja nieprogramowa w zakresie profilaktyki antytytoniowej skierowana do uczniów placówek oświatowo – wychowawczych, pacjentów podmiotów leczniczych. Realizacja interwencji poprzez: pogadanki, formy wizualne, dystrybucję materiałów informacyjno – edukacyjnych, poradnictwo metodyczne, rozmowy indywidualne. Podczas realizacji zadań pracownicy Oświaty Zdrowotnej organizowali stoiska edukacyjne i brali udział w akcjach informacyjno - edukacyjnych w w/w tematyce.</p> <p>Odbiorcy interwencji nieprogramowej: społeczność z miasta Słupska (1500 osób).</p>
9.	<p>„Bezpieczeństwo wypoczynku dzieci i młodzieży”</p> <p>Bezpieczne ferie, bezpieczne wakacje – interwencja skierowana była do rodziców, opiekunów, dzieci i młodzieży odpoczywających w czasie ferii i wakacji. Wypoczynek organizowany w miejscu zamieszkania przez placówki oświatowo – wychowawcze: MCK, MDK, placówki wsparcia dziennego MOPR, świetlice szkolne oraz placówki socjalizacyjne.</p> <p>Współpracowano z samorządami lokalnymi i Komendą Miejską Policji w Słupsku. Prowadzono monitoring placówek organizujących wypoczynek dzieci i młodzieży, dystrybucję materiałów edukacyjnych, pogadanki, rozmowy indywidualne.</p> <p>Informacje na temat bezpiecznych ferii i wakacji na bieżąco umieszczano na stronie internetowej PSSE. Przygotowano tablicę informacyjno – edukacyjną dla pracowników i petentów Stacji. Przekazano informacje nt. bezpieczeństwa dzieci i młodzieży do mediów lokalnych.</p> <p>MIASTO – odbiorcy interwencji nieprogramowej: dzieci, młodzież, rodzice, opiekunowie, uczestnicy akcji (ok. 1900 osób).</p>
10.	<p>„Światowy Dzień Zdrowia - 07.04.2019 r.”</p> <p>Tematem przewodnim tegorocznych obchodów był: „Uniwersalny dostęp do opieki zdrowotnej” .</p> <p>Realizacja interwencji poprzez: pogadanki, poradnictwo, dystrybucję materiałów edukacyjnych, informacja na stronie internetowej PSSE, tablica informacyjno – edukacyjna w PSSE, akcje profilaktyczne.</p> <p>Przekazano informację nt. akcji do samorządów lokalnych, mediów, placówek oświatowo – wychowawczych</p>

	<p>i podmiotów leczniczych.</p> <p>Pracownicy Oświaty Zdrowotnej w ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia przygotowali stoisko profilaktyczno – edukacyjne podczas Halowych Mistrzostw Polski w ZSS „SPRAWNI RAZEM”. Propagowano zdrowy styl życia wolny od używek, uświadamiano jak ważne jest wykonywanie badań profilaktycznych. Młodzież przy użyciu alkoholgli mogła zobaczyć jak zachowuje się osoba będąca pod wpływem alkoholu. Ponadto pracownicy SOZ wykonywali pomiar wskaźnika BMI i zawartości tkanki tłuszczowej w organizmie osoby poddającej się badaniu. Osoby zainteresowane mogły otrzymać materiały edukacyjne.</p> <p>PSSE w Słupsku była współorganizatorem akcji profilaktycznej w podmiocie leczniczym przy ulicy Tuwima w Słupsku. Pracownicy Oświaty Zdrowotnej zorganizowali stoisko edukacyjno – informacyjne. Osoby chętne mogły zmierzyć współczynnik BMI, a także przy użyciu alkoholgli można było sprawdzić jak alkohol upośledza nasze zmysły. Podczas akcji zainteresowani mogli skorzystać z porad i konsultacji różnych specjalistów. Prowadzono także rozmowy indywidualne – propagowano zdrowy styl życia wolny od nałogów wśród mieszkańców Słupska i regionu.</p> <p>MIASTO – odbiorcy interwencji nieprogramowej: dzieci, młodzież, pacjenci podmiotów leczniczych, uczestnicy akcji (ok. 2800 osób).</p>
11.	<p>„Profilaktyka grypy”</p> <p>Celem interwencji była profilaktyka w zakresie zachorowań na grypę, działania skierowane były do społeczności lokalnej.</p> <p>Realizacja akcji poprzez: pogadanki, prelekcje, poradnictwo, dystrybucję materiałów edukacyjnych, informacja na stronie internetowej PSSE, przygotowanie tablicy edukacyjnej w PSSE, współpracę z placówkami oświatowo – wychowawczymi, podmiotami leczniczymi.</p> <p>W ramach interwencji nieprogramowej realizowana była akcja związana z Europejskim Dniem Wiedzy o Antybiotykach.</p> <p>MIASTO – odbiorcy interwencji nieprogramowej: dzieci, młodzież, rodzice, pacjenci podmiotów leczniczych (ok. 1300 osób).</p>
12.	<p>„Profilaktyka zatruc środków zastępczymi - Dopalacze”</p> <p>Celem interwencji była profilaktyka w zakresie zażywania dopalaczy przez uczniów.</p> <p>Realizacja akcji poprzez: liczne pogadanki oraz akcje profilaktyczno – edukacyjne, rozmowy indywidualne, poradnictwo metodyczne, dystrybucję materiałów informacyjno – edukacyjnych, organizację punktów informacyjnych na terenie miasta Słupska, umieszczanie na bieżąco informacji na stronie internetowej PSSE, współpracę z lokalnymi mediami, samorządami lokalnymi, Komendą Miejską Policji w Słupsku, podmiotami leczniczymi, a także prowadzenie monitoringu działań w szkołach i placówkach socjalizacyjnych na terenie miasta Słupska.</p> <ul style="list-style-type: none"> • W Hali Sportowej Gryfia w Słupsku pracownicy Oświaty Zdrowotnej przygotowali stoisko edukacyjno – informacyjne w zakresie zażywania substancji psychoaktywnych w tym dopalaczy dla uczestników koncertu NIEĆPA 2019. <p>MIASTO – odbiorcy interwencji nieprogramowej: młodzież, rodzice, opiekunowie, nauczyciele z placówek oświatowo – wychowawczych, uczestnicy akcji (ok. 3000 osób).</p>
13.	<p>„Październik miesiąc profilaktyki raka piersi”</p> <p>Celem akcji była profilaktyka w zakresie chorób nowotworowych, kształtowanie nawyków samobadania piersi, pokonywanie wstydu i strachu, przekazanie informacji na temat korzystania z badań profilaktycznych.</p> <p>Realizacja akcji poprzez: pogadanki, monitoringi, poradnictwo metodyczne, dystrybucję materiałów informacyjno – edukacyjnych.</p>

	<p>MIASTO – odbiorcy interwencji nieprogramowej: młodzież, nauczyciele, pacjenci podmiotów leczniczych (ok. 900 osób).</p>
14.	<p>„Profilaktyka zapobiegania zatruciom pokarmowym – grzybami”</p> <p>Akcja skierowana była do ogółu społeczeństwa. Realizacja interwencji poprzez: umieszczenie informacji na stronie internetowej PSSE, zorganizowanie wystawy grzybów w siedzibie PSSE, przeprowadzenie pogadarek profilaktycznych w dwóch placówkach przedszkolnych i akcji profilaktycznej. W dniach 26 – 27. 09. 2019 r. w siedzibie PSSE w Słupsku zorganizowano wystawę grzybów. Wystawę obejrzały grupy zorganizowane z placówek przedszkolnych, szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz indywidualni grzybiarze. MIASTO – odbiorcy interwencji nieprogramowej: grupy zorganizowane z przedszkoli, szkół podstawowych, i ponadpodstawowych oraz indywidualni grzybiarze (ok. 700 osób).</p>
15.	<p>„Promocja szczepień ochronnych”</p> <p>Celem akcji było wskazanie społeczeństwu na korzyści wynikające ze szczepień ochronnych oraz podniesienie poziomu wiedzy ogółu społeczeństwa w zakresie zapobiegania chorobom zakaźnym. Realizacja akcji poprzez: poradnictwo, dystrybucję materiałów edukacyjnych, umieszczenie informacji na stronie internetowej PSSE, przesłanie informacji do samorządów lokalnych, podmiotów leczniczych. Pracownicy Oświaty Zdrowotnej zorganizowali akcję profilaktyczną – edukacyjną dla młodzieży z V Liceum Ogólnokształcącego w Słupsku. MIASTO – odbiorcy interwencji nieprogramowej: rodzice, opiekunowie, dzieci, pacjenci oraz lekarze i pielęgniarki realizujący szczepienia ochronne (800 osób).</p>
16.	<p>„Kampania – Z kranu piję zdrowo żyję”</p> <p>Realizacja kampanii poprzez przeprowadzenie pogadarek profilaktycznych nt. zdrowotnych aspektów picia wody z kranu. MIASTO – odbiorcy kampanii – uczniowie (323 osoby).</p>
17.	<p>„Europejski Dzień Walki z Otyłością”</p> <p>Celem kampanii było zwrócenie uwagi na problem nadwagi i otyłości, zwiększenie świadomości społecznej w kwestii prawidłowego odżywiania i jego wpływu na zdrowie. Realizacja interwencji poprzez: pogadanki, prelekcje, akcje profilaktyczne, poradnictwo, dystrybucję materiałów edukacyjnych, przygotowanie tablicy edukacyjnej w PSSE, współpracę z placówkami oświatowo – wychowawczymi, podmiotami leczniczymi. MIASTO – odbiorcy interwencji nieprogramowej: młodzież, rodzice, opiekunowie, nauczyciele z placówek oświatowo – wychowawczych, pacjenci (ok. 800 osób).</p>
18.	<p>„Profilaktyka jaskry”</p> <p>Celem interwencji było zwrócenie uwagi na problem chorób wzroku, w tym jaskry. Realizacja poprzez: dystrybucję materiałów edukacyjnych, współpracę z podmiotami leczniczymi. MIASTO – odbiorcy interwencji nieprogramowej: pacjenci podmiotów leczniczych (ok. 600 osób).</p>

19.	<p>„Choroby przenoszone drogą pokarmową”</p> <p>Celem było zwrócenie uwagi na problem chorób przenoszonych drogą pokarmową. Realizacja poprzez: poradnictwo, dystrybucję materiałów edukacyjnych, współpracę z podmiotami leczniczymi, placówkami oświatowymi.</p> <p>MIASTO – odbiorcy interwencji nieprogramowej: (270 osób z 11 placówek).</p>
20.	<p>„Profilaktyka wszawicy”</p> <p>Celem interwencji była profilaktyka wszawicy. Realizacja akcji poprzez: pogadanki, poradnictwo, dystrybucję materiałów edukacyjnych.</p> <p>MIASTO – odbiorcy interwencji nieprogramowej: dzieci, rodzice, opiekunowie, nauczyciele z placówek oświatowo – wychowawczych (ok. 1800 osób).</p>
21.	<p>Kampania informacyjno – edukacyjna – „Jasne jak słońce”</p> <p>Celem kampanii było uświadomienie ryzyka związanego z nadmiernym narażeniem na promieniowanie UV. Realizacja kampanii poprzez pogadanki, poradnictwo, akcje profilaktyczne, dystrybucję materiałów edukacyjnych.</p> <p>MIASTO – odbiorcy interwencji nieprogramowej: dzieci, rodzice, opiekunowie wypoczynku letniego, nauczyciele z placówek oświatowo – wychowawczych (700 osób).</p>

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupsku oceniając stan bezpieczeństwa sanitarnego na terenie powiatu słupskiego stwierdza, że stan bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego jest dobry. Podejmowane działania wynikające z zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego przynoszą oczekiwane rezultaty. Prowadzono skuteczny nadzór w przypadkach chorób stanowiących zagrożenie dla zdrowia publicznego. Gospodarka w zakresie gromadzenia i usuwania odpadów prowadzona była prawidłowo. Stan higieniczny obiektów i terenów publicznych utrzymywany był odpowiednio. Podejmowano skuteczne działania w przypadkach pozyskania informacji o zagrożeniach w ramach prowadzonych krajowych i unijnych systemów monitorowania oraz negatywnych informacji przekazywanych przez obywateli. Analiza danych z prowadzonych monitoringów, badań elementów środowiska i z przeprowadzonych kontroli sanitarnych, oraz działań informacyjno-edukacyjnych wykazała, że prowadzone planowe i konsekwentne działania zapobiegawcze, naprawcze i informacyjno-edukacyjne przyczyniają się do zapewnienia bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego powiatu oraz do zwiększenia świadomości i odpowiedzialności obywateli w zakresie zdrowia własnego jak i publicznego.

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Słupsku
Włodzimierz Stawny